

A német államkötvények valorizációja. A hadikölcsön és egyéb államadósságok és kötvények problémája nálunk még rendezetlen.

Németországban az 1925. évi július 16-iki törvény (Gesetz über die Ablösung öffentlicher Anleihen) intézkedik nemcsak a hadikölcsönök, hanem minden egyéb állami és községi járadék felől is.

A német törvény az ősjegyzők (Altbesitzer) tekintetében különleges intézkedéseket tartalmaz. A kölcsönkötvényeket új állami kötvényekre cserélték át, mégpedig olyképpen, hogy 100 márka névértékű régi kötvényre 2.50 márka n. é. új kötvényt adtak (5. §.). Ezen kötvények nem kamatoznak mindaddig, míg Németország jóvátételi kötelezettsége meg nem szűnik (4. §.). A német békeszerződés ugyanis előírja, hogy a jóvátételi fizetések előnyben részesülnek a belföldi kölcsönök kamatszolgáltatásával szemben. Az ősjegyzők az új kötvényeken kívül minden 100 márka hadikölcsönre 2.50 márka n. é. kisorsolási jogot (Auslosungsrecht) kaptak, amely önállóan átruházható. Ezen jogokat 30 éven belül évenként kisorsolják és ekkor a kisorsolás után a kötvény névértékének ötszörösét fizetik vissza és ugyanakkor megtérítik ezen visszafizetendő összegnek 1926 január 1-től a kisorsolás évének végéig járó 4½% kamatait is (14. §.). Ha tehát valakinek volt 100 márka névértékű régi jegyzésű hadikölcsöne, úgy kisorsolás után visszacap 12.5. márkát és ezen összegnek előbb részletezett kamatait.

A szegénysorsú ősjegyzők, akiknek évi jövedelme 800, illetve 1000 márkát meg nem halad, ezenkívül még külön évi járadékot kapnak, mely a kisorsolási jog névértékének 80%-át, de maximum 800 márkát tesz ki évente. Amíg az évjáradékot húzzák, a sorsolásban részt nem vesznek, ha pedig lemondanak a kisorsolási jogról, úgy ezen évi járadék 25%-kal felemelhető (18—20. §.).

Egyházi és világi jótékonyági intézetek, alapítványok, amennyiben ősjegyzők, 15 évig szintén járadékot élveznek (Wohlfahrtsrente), ez utóbbi célra a költségvetésben évi 10 millió márkát irányoztak elő.

Azoknak az ősjegyzőknek kötvényei, kik 1000 márkánál többet nem jegyeztek, a névérték 15%, illetve bizonyos jövedelmen túl 8% arányában készpénzben elégítették ki (47. §.).

Hasonlóképpen vannak a törvényben rendezve a községi és egyéb kibocsátások is.

Németország, melynek a Dawes-tervezet értelmében évente mintegy 2½ milliárd arany márkát kell jóvátételi számlára fizetni és ahol 98 milliárd márka névértékű hadikölcsön (körülbelül 10-szer annyi, mint nálunk) és mintegy 27 milliárd névértékű egyéb békebeli kötvény bocsátatott

ki, felismerte, hogy míg régi tartozásait valamilyen módon nem rendezte, új belföldi hiteleket nem lesz módjában felvenni és mindaddig a gazdasági élet nem fog a gyógyulás folyamatába lépni.

Dr. Stamberger Sándor

PÉNZÜGYI JOGGYAKORLAT

A K. H. Ö. 20. §-ának (2.) bekezdése csak akkor alkalmazandó, amikor egy már megtörtént adókimutatás helyesbítendő, de nem alkalmazandó akkor, ha az alapadó a maga egészében nem az adóévben, hanem a következő évben vettetik ki. (Közigazgatási Bíróság 9715/1928. P. szám.) A panaszos részvénytársaság terhére az 1926. évre kivetett társulati adó után járó községi betegápolási pótagó 16%-os kulccsal állapították meg azon a címen, mert az 1926. évi társulati adó kimutatása az 1927. évben történt meg és erre az évre ennek a pótagónak kimutatási kulcsa a 32.420/1927. P. M. számú rendelet értelmében 16% volt, szemben az 1926. évvel, amelyre nézve a 69.633/1926. P. M. számú rendelet 10%-os kulcsot állapított meg.

M. thjf. város közigazgatási bizottsága, amely a részvénytársaságnak a községi betegápolási pótagó kimutatása ellen emelt fellebbezését elutasította, panaszolt határozatában elsősorban a K. K. H. Ö. 20. §-ának rendelkezésére hivatkozik, amely 2. bekezdésében kimondja, hogy az előző évek jogcímén kivetett alapadót a pótlék kimutatása szempontjából szintén folyó adónak kell venni.

A bíróság a panaszt alaposnak találta.

A K. K. H. Ö.-nek a panaszolt határozatban idézett 20. §-a az alapul szolgáló állami adók összegének törvényes változtatása vagy törlése esetében követendő eljárást szabályozza, tehát a pótlékok helyesbítésének kérdését az alapadók helyesbítése esetén. És miként a 2. bekezdés kezdő szavai is igazolják, „ilyen esetekben“ kell az adóalapokban előállott változást folyó adónak venni még akkor is, ha a kimutatás az előző évek jogcímén történt. Következik abból, hogy ez a rendelkezés csak akkor nyer alkalmazást, amikor egy már megtörtént kimutatás helyesbítettik, de nem képez jogszabályt olyan esetekre, mikor az alapadó a maga egészében nem az adóévben, hanem a következő évben vettetik ki. Ugyanilyen szempontból kell vizsgálni a K. K. H. Ö.-nek a panaszolt határozatban felhívott 27. §. 4. bekezdésének rendelkezését is.

Ezért és mert a m. kir. Pénzügyminiszter 69.633/1926. sz. rendeletnek két utolsó bekezdése a társulati adó után járó községi betegápolási pótagó kulcsát kifejezetten 10%-ban állapítja meg, — és e kulcs alkalmazása szempontjából nem